

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

**Виконавчий комітет
Пирятинської міської ради
Полтавської області**
вул. Соборна, 21, м. Пирятин,
Полтавська область, 37000

*Стосовно пропозицій щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Пирятинської міської ради Полтавської області «Про місцеві податки і збори на 2021 рік» (далі – проект рішення 1), «Про ставки земельного податку на 2021 рік» (далі – проект рішення 2), «Про податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2021 рік» (далі – проект рішення 3), «Про єдиний податок на 2021 рік» (далі – проект рішення 4), «Про затвердження Методики визначення мінімальної суми орендного платежу за нерухоме майно фізичних осіб на території Пирятинської міської ради на 2021 рік» (далі – проект рішення 5), «Про транспортний податок на 2021 рік» (далі – проект рішення 6), «Про туристичний збір на 2021 рік» (далі – проект рішення 7), «Про орендну плату за землю на території Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади на 2021 рік» (далі – проект рішення 8) (разом – проекти рішень), а також документи, що надані до них листом виконавчого комітету Пирятинської міської ради Полтавської області від 22.04.2020 № 02-21/274.

За результатами проведеного аналізу проектів рішень, експертних висновків постійної комісії Пирятинської міської ради з питань планування, фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку та підприємництва щодо регуляторного впливу та аналізів регуляторного впливу до проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Податковий кодекс України (далі – Кодекс) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків і зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 Кодексу, сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових

Державна регуляторна служба України

ВИХ №3288/0/20-20 від 04.06.2020

Моргун Олег Сергійович

пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлених місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень. Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному Кодексом.

Однак, окремі положення проектів рішень Пирятинської міської ради потребують приведення у відповідність до вимог Кодексу, зокрема в такому.

Відповідно до підпункту 12.3.2 пункту 12.3 статті 12 Кодексу при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 цього Кодексу з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII цього Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

Однак, у проектах рішень відсутні усі обов'язкові елементи податків та зборів.

Отже, пропонуємо визначити у проектах рішень усі обов'язкові елементи, передбачені статтею 7 Кодексу, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, земельного податку, єдиного податку, туристичного збору або навести посилання на конкретні положення (абзаци, пункти, частини, статті) Кодексу, якими вони встановлені, водночас виключити норми (наприклад, у проекті рішення 4 – порядок обрання або переходу на спрощену систему оподаткування, або відмови від спрощеної системи оподаткування, порядок реєстрації та анулювання реєстрації платників єдиного податку тощо), встановлення яких не входить до повноважень міської ради.

Щодо проекту рішення 2

Пропонуємо у таблиці додатка 1 до проекту рішення 2 врахувати вимоги статей 282 та 283 Кодексу, якими визначені пільги щодо сплати земельного податку для юридичних осіб та перелік земельних ділянок, які не підлягають оподаткуванню земельним податком.

Пропонуємо при встановленні ставки по коду 11.04. Виду цільового призначення земель у таблиці додатка 1 врахувати вимоги пункту 274.1. статті 274 Кодексу.

Також звертаємо увагу, що Законом України від 05 грудня 2019 року № 344-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для діяльності підприємств та організацій, заснованих громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю», були внесені зміни у текст Кодексу, у зв'язку з цим пропонуємо з додатка 2 до проекту рішення 2 та по всьому тексту проектів рішень слова "інвалід", "дитина-інвалід", "громадські організації інвалідів" в усіх відмінках і числах замінити відповідно словами "особа з інвалідністю", "дитина з інвалідністю", "громадські об'єднання осіб з інвалідністю" у відповідному відмінку і числі, а також назву Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» замінити назвою «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні».

Щодо проекту рішення 3

Пропонуємо у таблиці додатка 1 до проекту рішення 3 врахувати всі вимоги підпункту 266.2.2. пункту 266.2 статті 266 Кодексу, яким визначений перелік

об'єктів, що не є об'єктами оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Пропонуємо у таблиці додатка 2 до проекту рішення 3 врахувати вимоги підпунктів 266.4.1 – 266.4.3 пункту 266.4 статті 266 Кодексу в частині зменшення бази оподаткування об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності фізичної особи - платника податку

Щодо проекту рішення 4

Додаток 3 до проекту рішення 4, яким планується затвердити Положення про єдиний податок на території Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади містить інформацію про III та IV групи платників єдиного податку. Пропонуємо привести додаток 3 у відповідність до вимог пункту 293.2 статті 293 Кодексу, згідно із нормами якого фіксовані ставки єдиного податку встановлюються міськими радами для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць для першої та другої груп платників єдиного податку.

Враховуючи зазначене, проекти рішень 2, 3, 4, не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, а саме з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо проектів рішень 5 та 6

Відповідно до вимог статті 1 Закону проекти рішень 5, 6 не містять норм регуляторного характеру, а їх прийняття не потребують реалізації передбачених цим Законом процедур.

Щодо проекту рішення 8

Проектом рішення планується затвердити ставки орендної плати за землю за її цільовим та функціональним використанням у відсотковому відношенні до нормативної грошової оцінки земель на території Пирятинської міської об'єднаної територіальної громади на 2021 рік.

Однак, відповідно до статті 288 Кодексу підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Вимогами статті 2 Закону України від 06.10.1998 № 161-ХІІ «Про оренду землі» (далі – Закон № 161) встановлено, що відносини, пов'язані з орендою землі, регулюються Земельним кодексом України, Цивільним кодексом України, цим Законом, законами України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також договором оренди землі.

Частиною першою статті 93 Земельного кодексу України регламентовано, що право оренди земельної ділянки – це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для провадження підприємницької та іншої діяльності.

Відповідно до частини першої статті 792 Цивільного кодексу України за договором найму (оренди) земельної ділянки наймодавець зобов'язується передати наймачеві земельну ділянку на встановлений договором строк у володіння та користування за плату. Частиною третьою цієї статті визначено, що відносини найму (оренди) земельної ділянки регулюються законом.

Водночас згідно із статтею 1 Закону № 161 оренда землі – це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для провадження підприємницької та іншої діяльності.

Статтею 21 Закону № 161 визначено, що орендна плата за землю - це платіж, який орендар вносить орендодавцеві за користування земельною ділянкою згідно з договором оренди землі.

Розмір, умови і строки внесення орендної плати за землю встановлюються за згодою сторін у договорі оренди (крім строків внесення орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, які встановлюються відповідно до Кодексу).

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 Кодексу плата за землю – обов’язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Згідно із пунктом 288.1 статті 288 Кодексу підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки, який, зокрема укладається за типовою формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України. Пунктом 288.4 статті 288 Кодексу встановлено, що розмір та умови внесення орендної плати встановлюється у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем.

У свою чергу, Типовим договором оренди землі, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2004 № 220 передбачено, що обчислення розміру орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності здійснюється з урахуванням їх цільового призначення та коефіцієнтів індексації, визначених законодавством за затвердженими Кабінетом Міністрів України формами, що заповнюються під час укладання або зміни умов договору оренди.

Відповідні форми розрахунку орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1724 «Деякі питання оренди земель».

При цьому, положеннями статті 288 Кодексу визначено процедуру встановлення, формування та розрахунку розмірів орендної плати за земельні ділянки, в тому числі і за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Отже, законодавством України не передбачено можливості та/або необхідності затвердження органами місцевого самоврядування порядку встановлення розмірів орендної плати за земельні ділянки та фіксованих ставок орендної плати у відсотках від нормативної грошової оцінки землі.

Наголошуємо, що відповідно до вимог статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов’язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

За таких обставин, проект рішення 8 не узгоджується із вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципами доцільності – обґрунтована необхідність запровадження державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми та адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізів регуляторного впливу до проектів рішень 1-4, 7

Надані аналізи регуляторного впливу (далі – АРВ) до проектів рішень 1-4, та 7 не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308

(із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

Згідно із вимогами Методики, розробник в АРВ повинен чітко визначити причини виникнення проблеми, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема, навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, зазначити, які ставки податку діють на відповідній території на сьогоднішній день, проаналізувати причини, чому розмір ставок податків потребує збільшення/залишення на існуючому рівні/зменшення, а також, охарактеризувати та оцінити сфери, на які проблема справляє найбільший негативний вплив.

Проте, розробник обмежився лише текстовим описом проблем та не навів вичерпних даних у числовій формі, які б обґрунтовували її наявність, важливість та масштаб, не окреслив ті сфери господарської діяльності, на які проблема справляє найбільш негативний вплив.

У розділах III АРВ розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей не проаналізував вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них, не навів розрахунки витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Зазначене не дозволить у подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Також таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання» АРВ до проектів рішень 3 та 4 містять некоректну інформацію щодо питомої ваги групи у загальній кількості суб'єктів господарювання, що ставить під сумнів подальші розрахунки.

АРВ до проекту рішення 7 взагалі не містить інформації про суб'єктів господарювання, на які буде поширюватися дія рішення.

У розділах V АРВ розробником не описаний механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто яким чином будуть діяти норми проекту рішення.

Відповідно до пункту 10 Методики прогностичні значення показників результативності регуляторного акта встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом.

Розділ VIII АРВ до проекту рішення 7 заповнений з порушенням вимог Методики, у ньому не зазначено таких обов'язкових показників результативності як: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта; кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта; розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта; рівень поінформованості суб'єктів

господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта та їх прогнозних значень.

Також зазначаємо, що відповідно до вимог Кодексу до повноважень органів місцевого самоврядування віднесено встановлення ставок та пільг із сплати місцевих податків та зборів. Процедури обліку платників податків, проведення перевірок, звітування, сплати податків тощо встановлюються Кодексом та не потребують розрахунку в АРВ. Крім того, бюджетні витрати на адміністрування регулювання для суб'єктів великого й середнього, а також малого і мікро підприємства в АРВ не здійснюються.

Зважаючи на те, що розробка проектів рішень спрямована, зокрема на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також не дозволить у подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Таким чином, у зв'язку із відсутністю в АРВ всієї необхідної інформації, показників результативності та їх прогнозних значень, розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проектів регуляторних актів, розробником не доведено відповідність проектів рішень таким принципам державної регуляторної політики, як ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторних актів максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Окремо звертаємо увагу, що Законом України від 16.01.2020 № 466-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві», який набрав чинність 23 травня 2020 року, внесені зміни до положень Кодексу в частині прийняття рішення органами місцевого самоврядування про встановлення місцевих податків та/або зборів.

Підсумовуючи вищевикладене, пропонуємо Пирятинській міській раді Полтавської області привести проекти рішень у відповідність до вимог чинного законодавства України, з урахуванням наданих зауважень і пропозицій, а аналізу регуляторного впливу – до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Про результатами розгляду цього листа пропонуємо поінформувати Державну регуляторну службу України.

**Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олег МІРОШНІЧЕНКО

